

4. Sociálně aktivizační služby pro zrakově postižené

Sociálně aktivizační služby pro osoby se zrakovým postižením jsou převážně ambulantní služby poskytované klientům, kteří z důvodu těžké zrakové vady, případně v kombinaci se seniorským věkem mají omezené možnosti zapojení do aktivního života. Služba obsahuje tyto výchovné, vzdělávací, aktivizační a terapeutické činnosti, které umožňují zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:

- exkurze, poznávací výlety, besedy, přednášky
- cvičení a pohybové aktivity
- literární a kulturní aktivity
- aromaterapie, muzikoterapie, arteterapie
- klubová činnosti dle zájmu nebo věku (např. klub mladých)

Veškeré činnosti jsou připravovány s ohledem na těžké zrakové postižení.

O připravovaném programu klienty informujeme prostřednictvím časopisu Chaloupka, který má přes 400 odběratelů a vychází

- v Braillově písmu,
- ve zvětšeném tisku,
- jako audionahrávka,
- prostřednictvím el. konference (jm-info@konference.brailnet.cz)
- webových stránek: www.centrumpronevidome.cz/chaloupka

Časopis Chaloupka informuje i o dalších poskytovaných službách a přináší řadu důležitých informací a oznámení, např. z oblasti odstraňování architektonických bariér.

Časopis pro zrakově postižené „Chaloupka“

přehlední tabulka nárůstu odběratelů časopisu:

forma časopisu \ počet odběratelů	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ve slepeckém písmu	18	33	33	37	39	40	38	33
zvětšený černotisk	43	79	90	99	112	115	132	133
zvuková podoba **	18	41	50	58	65	65	81	35
digitální podoba (e-mail/web) *	14	38	137	162	163	163	144	203
celkem	93	191	310	356	379	384	395	404

Personální zajištění

vedení:	Marie Švejdová – vedoucí oddělení
sociální pracovnice:	Mgr. Lenka Pláteníková Mgr. Pavla Velinská Tereza Kozderová, DiS. Zlata Zumrová
sociální pracovníci v regionech:	Bc. Pavel Kušnířik (Břeclav) Eva Indrová (Moravský Krumlov, Znojmo) Mgr. Zdeňka Plšková (Vyškov) Věra Kalivodová, DiS – do 6/08 Mgr. Jana Puchegger Chadalíková (Znojmo) - od 9/08
další pracovnice:	Mgr. Alice Šustková, asistentka ředitelky

Kde služby poskytujeme

Tyto služby jsou poskytovány v **Brně a okolí**: (č. registrace 51 337 74) pro klienty s trvalým pobytem na území města a pro klienty v Brně přechodně žijící, působící.

Od 1.3.2007 poskytujeme sociálně aktivizační služby nevidomým v dalších městech v Jihomoravském kraji, kde máme detašovaná pracoviště:

Břeclav (č. registrace 42 158 22),

Vyškov (č. registrace 65 908 84),

Znojensko (č. registrace 29 179 48).

Více informací: www.centrumpronevidome.cz/aktivizace; www.centrumpronevidome.cz/aktivita

Konkrétně realizované aktivity v roce 2008

Hry pro nevidomé

Jedná se o aktivity, které umožňují rozvíjet mentální schopnosti postřehu, soustředění, paměti apod. Hry jsou speciálně uzpůsobené pro hmatové vnímání. Cílem setkávání u společenských her je nejen si zahrát a něco se naučit, ale i popovídat si a setkat se s podobně postiženými lidmi, prostřednictvím rozhovoru si vyměňovat zkušenosti. V letošním roce jsme do programové nabídky (kromě klasických stolních her) zařadili také simulovanou zvukovou střelbu a bowling.

Cvičení

Cvičení s prvky jógy je rozděleno na skupinu, která cvičí převážně ve stoje, a na skupinu cvičící na karimatkách. V obou skupinách dle potřeby používáme malé rehabilitační míče. Cvičení probíhá při pomalé relaxační hudbě a zařazujeme do něj také „jógu očí,“ která je velmi vhodná pro klienty se zbytky zraku. Pro ženy, pro které mají větší fyzické problémy, realizujeme nenáročná cvičení na židlích. Oblíbené je také cvičení s prvky orientu, které si získalo u klientů pozitivní ohlas zejména díky zdravotním účinkům, které cvičení přináší. V rámci pohybových aktivit si zrakově postižení klienti vyzkoušeli ježdění na dračích lodích a následně se zúčastnili i závodů.

Exkurze, besedy, přednášky, výlety, divadlo

Besedy jsou uzpůsobeny zrakově postiženým klientům, jsou tedy provázeny hudbou a nahrávkami různých zvuků vztahujících se k tématu, klienti dostávají k „prohlédnutí“ předměty, které si mohou osahat, přivonět si k nim atd. Tento typ besed je i vzhledem ke způsobu jejich vedení velmi oblíben u starších klientů. Každoročně se také pořádá řada výletů, které slouží k poznávání a navázání sociálních kontaktů, klienti také navštíví místa, na která by se sami nedostali. Při přípravě programů se dbá na to, aby prohlídky byly doplněny i jinými než vizuálními vjemy. Sociální pracovnice zajišťují program a případné doprovody pro klienty. Při exkurzích využíváme speciálně uzpůsobené programy pro nevidomé.

Klub mladých (taneční)

Jeho cílem je uspokojit poptávku mladých zrakově postižených po odpovídajících službách jejich věku, ale zároveň s přihlédnutím k jejich handicapu, jejich potřebám a okruhu jejich problémů.

Nejčastěji navštěvovanou aktivitou pro mladé bylo pokračování tanečních podvečerů, pro které jsme získali řadu dobrovolníků z řad studentů se zkušenostmi s tancem. Veškerý program si připravil předem určený taneční pár, který vedl lekci. Ostatní dobrovolní pracovníci tvořili pár s jednotlivými zrakově postiženými účastníky tanečních podvečerů. V rámci tanečních podvečerů se rozvíjely pohybové schopnosti, hudební cítění, cit pro rytmus, ladnost a přirozenost pohybu. Taneční podvečery přispěly k oboustranné vzájemné osvětě, k přirozenému navázání vztahů mezi handicapovanými a zdravými mladými lidmi. Pro dobrovolníky se jednalo o ojedinělou zkušenost a praktické dovednosti při jednání se zrakově postiženými. Na závěr tanečních proběhl ples, na kterém si zrakově postižení mohli vyzkoušet taneční umění na veřejnosti.

Aromaterapie a fytotherapie

Kurzy aromaterapie mají u klientů oblibu zejména díky praktickému využití ve svém životě. Kurzy se zaměřují na využití aromatických olejů, kosmetické, uvolňující masáže a základy reflexní terapie. Klienti se seznamují s tím, jak si mohou jednoduše uvolnit, prokrvit nebo zahřát pokožku. Kurzy obsahují také prvky fytotherapie – zaměřujeme se i na praktické využití léčivých rostlin.

Kroužek německého jazyka

Hodiny německého jazyka byly zařazeny do programu nově na počátku roku 2008. V 1.pololetí byl realizován kroužek pro začátečníky (věčné začátečníky), ve 2.pololetí pro mírně pokročilé. Kroužek je zaměřen na vlastní aktivní komunikaci v cílovém jazyce a poslech audiotextů. Probírány jsou základní tématické celky (rodina, bydlení, stravování, nakupování, záliby, zaměstnání, problematika zrakového handicapu). Důraz je kladen především na to, aby člověk i přes svůj zrakový handicap byl schopen domluvit se v cílovém jazyce v reálné situaci (v restauraci, v obchodě apod.)

Vaření – seznamování s tradicemi (aktivizace)

Klienti byli seznamováni s tradicemi a zároveň měli možnost si uvařit (upéct) pokrm, který je charakteristický pro dané období. Proběhlo např. Martinské vaření a pečení vánočních perníčků.

„Ochutnávka“ kurzu první pomoci

Cílem akce bylo uvést klienty rámcově do problematiky první pomoci a seznámit je s programem připravovaného dlouhodobějšího kurzu. Programem ochutnávky bylo zejména uvedení do problematiky, seznámení s kardiopulmonární resuscitací a praktický nácvik na figurínách. Klienti hodnotili nápad na uspořádání takového kurzu velmi pozitivně, projevíli zájem o praktický nácvik a měli velkou snahu si předváděné dovednosti osvojit.

Kalendář uskutečněných akcí v roce 2008

Brno

1. Beseda o myšlence spravedlivého obchodu neboli Fair Trade, spojená s ukázkou a ochutnávkou produktů, kterým byla udělena značka Fair Trade (27.2.)
2. Křest knihy „Hledání a snění“ nevidomého autora, Jiřího Maršálka (29.2.)
3. Prohlídka Vily Tugendhat – prohlídka světoznámé funkcionalistické stavby zařazené na seznam UNESCO (12.3., 10.4., 21.11.)
4. Zážitkový kurz Seč – v rámci projektu EQUAL (14.–16. 3.)
5. Jednodenní výlet do Třebíče, návštěva památek zapsaných v UNESCO (židovská čtvrť, židovský hřbitov, bazilika sv. Prokopa) - 9.4.
6. Beseda s Městskou policií, ve spolupráci s OO Brno – sever, zaměřeno na diskuzi o zajištění bezpečnosti různými způsoby (17.4.)
7. „čarodějnice“, prohlídka areálu Lesní školy Jezírko u Soběšic spojená s posezením u ohně – opékání špekáčků, zpívání s doprovodem kytary (23.4.)
8. Turistický výlet do Olomouce, na sv. Kopeček a do historické části města (30.4.)
9. Návštěva Měniné brány- výstava Kořeny VÚDÚ (6.5.)
10. Výlet do Drážďan. Klienti měli možnost přespát v Praze a pro zájemce byla zajištěna prohlídka Prahy (8.5.)
11. Ve stínu pohádkového lesa, tradiční akce v Knihovně Jiřího Mahena nabízející poznání vybraných lidových pohádek, tentokrát slovenských, z jiného pohledu, než jak jsme zvyklí je vnímat. Pohádky četl herec Ladislav Lakomý, psychologickou interpretaci provedl PhDr. Zbyněk Galvas (14.5.)
12. Beseda o bylinkách s hejtmanem JMK Ing. Stanislavem Juránkem v Knihovně Jiřího Mahena (15. 5.)
13. Výlet do ostravské ZOO, prohlídka s průvodcem, dotkový program se zvířaty a návštěva města (21.5.)
14. Závody dračích lodí na Brněnské přehradě za účasti posádky „Plovoucí slepejší“ (posádka zrakově postižených a jejich průvodců) - 31.5.
15. Květiny hmatem - akce v Tyršově sadu ve spolupráci s Veřejnou zelení města Brna (3.6.)
16. Turistický výlet „Po stopách Járy Cimrmana“, naučná stezka Járy Cimrmana nedaleko Lomnice u Tišnova (10.6.)
17. Závěrečná prodloužená k ukončení 3. ročníku tanečních podvečerů pro zrakově postižené (13.6.)
18. Plavba parníkem – tradiční odpolední akce na Brněnské přehradě na závěr školního roku (17.6.)

19. Malý kuželkový turnaj – tradiční rozloučení s klienty před prázdninami (24.6.)
20. Turistický výlet na hrad Buchlov, prohlídka Buchlovic a zámecké zahrady (25.6.)
21. Výlet do Boskovic – zahradnictví Lebiš, výstava balkónových květin (6.8.)
22. Návštěva Slovanské epopoje v Moravském Krumlově (16.9.)
23. Sportovní hry Chrlická žaba – ÚSP Chrlice (23.9.)
24. Procházka a prohlídka lesní školy Jezírko v Brně Soběšicích (25.9.)
25. Happening nevidomých v Přírodní zahradě u Smrku, akce probíhala v rámci Brněnských dnů pro zdraví a byla zaměřena na rozvoj vnímání, tvořivost a komunikaci (29.9.)
26. Výlet do Pelhřimova – prohlídka muzea rekordů a kuriozit (30.9.)
27. TyfloBrno – soutěž v prostorové orientaci a samostatném pohybu nevidomých, která se odehrála v městské části Brno – Líšeň (4.10.)
28. Martinské vaření, pečení martinských rohlíčků, povídání o tradicích (11.11.)
29. Posezení v kavárně Práh – zhodnocení aktivit TC a návrhy na příští rok (25.11.)
30. Zvuková střelba (27.11.)
31. Výstava orchidejí a citrusů v ÚSP pro tělesně postižené na Kociánce (28.11.)
32. Ochutnávka kurzu první pomoci (5.12.)
33. Pečení vánočních perníčků a posezení u adventního věnce (9.12.)
34. Bowling (11.12.)

Břeclav

1. Posezení u kávy a čaje (8.1., 5.2., 10.6., 1.7., 15.7., 26.8., 23.9., 11.11., 16.12.)
2. Stolní hry (15.1., 19.2., 25.3., 8.7., 29.7., 2.9., 14.10., 18.11.)
3. Výtvarná dílna (22.1., 12.2., 4.3., 18.3., 6.5., 22.7., 9.9., 21.10., 25.11., 9.12.)
4. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Sicílie (29.1.)
5. Besedy s psychologem PhDr. Zbyňkem Galvasem na téma Zvyky v období masopustu (30.1.)
6. Beseda s psychologem PhDr. Zbyňkem Galvasem na téma Duševní hygiena v životě (21.2.)
7. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Podkarpatská Rus (26.2.)
8. Včelařská beseda s Ing. Vratislavem Nakvasilem, Ph.D (11.3.)
9. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Austrálie (8.4.)
10. Exkurze - Slepecké muzeum Brno (29.4.)
11. Beseda s psychologem PhDr. Zbyňkem Galvasem na téma Stres a způsoby zvládání stresu (30.4.)
12. Aromaterapie se Zlatou Zumrovou (13.5.)
13. Beseda s PČR (20.5.)
14. Košíkářská dílna s Mirkou Dančákovou (27.5.)
15. Výlet do Znojma (3.6.)
16. Výlet do Mikulova (17.6.)
17. Výlet do Kroměříže (24.6.)
18. Výlet do Moravského Krumlova – návštěva Slovanské epopoje (16.9.)
19. Pěší výlet – Lužní les (30.9.)
20. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Egypt (7.10.)
21. Beseda s psychologem PhDr. Zbyňkem Galvasem na téma Svatojánské tradice a dožínky (8.10.)
22. Beseda s Mgr. Janou Puchegger Chadalíkovou na téma Jak se žije v Egyptě (4.11.)
23. Výlet do Brna – Vila Tugendhat (21.11.)
24. Aromaterapie se Zlatou Zumrovou (27.11.)
25. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Řím – věčné město (2.12.)

Vyškov

1. Simulovaná zvuková střelba (29.1., 13.3., 3.6., 17.6., 19.8., 9.9., 7.10.)
2. Výtvarná dílna (12.2., 11.3., 24.4., 2.5., 20.5., 30.9., 25.11.)
3. Posezení u kávy a čaje (21.10., 11.11., 16.12.)

4. Bowling - Squash centrum Vyškov (4.3.)
5. Beseda s policií ČR - komisařem Grycem (18.3.)
6. Beseda se záchranáři, základy PP, prohlídka záchranářského vybavení (27.3.)
7. Exkurze - život na statku, projížďka na koních (6.5.)
8. Oko nejen jako smyslový orgán - beseda s očním lékařem MUDr. Němcem (15.5.)
9. Beseda s regionální spisovatelkou a kronikářkou Jaroslavou Říhovou (27.5.)
10. Projížďka na tandemových kolech (7.6.)
11. Výlet do Kroměříže (24.6.)
12. Soutěž v simulované zvukové střelbě (8.7.)
13. Výlet do Lulče (6.9.)
14. Výlet do Moravského Krumlova – návštěva Slovanské epopeje (16.9.)
15. Projížďka na koních – Statek Hanka (14.10.)
16. Výlet do Brna – vila Tugendhat (21.11.)
17. Adventní dílna – příprava vánočního cukroví (2.12.)
18. Vánoční soutěž v simulované zvukové střelbě (9.12.)

Znojensko

1. Masopustní odpoledne – posezení (5.2.)
2. Cestovatelská beseda s Ing. Maderem – Itálie (12.2.)
3. Cestovatelská beseda s Ing. Maderem – Sicílie (11.3.)
4. Horolezecká stěna (14.3.)
5. Beseda s MUDr. Turkem - oči a jejich vady (18.3.)
6. Velikonoční posezení (25.3.)
7. Setkání s historií města Znojma I. (8.4.)
8. Bowling (12.4.)
9. Výlet Anthropos (22.4.)
10. Výlet Technické muzeum (29.4.)
11. Výlet Moravským Krumlovem (3.5.)
12. Zvuková střelba (5.5., 12.5., 20.5., 26.5.5008)
13. Setkání s historií města Znojma II. (6.5.)
14. Košíkářská dílna (27.5.)
15. Exkurze do pivovaru Hostan (3.6.)
16. Předprázdninové posezení (10.6.)
17. Výlet do Mikulova (17.6.)
18. Výlet do Kroměříže (24.6.)
19. Výlet do Vranova nad Dyjí (29.7.)
20. Posezení ve Voňavém krámku (26.8.)
21. Turistický výlet Podyjím (30.9.)
22. Cestovatelská beseda s Ing. Arnoštem Maderem na téma Egypt (14.10.)
23. Posezení Na Věčnosti (21.10.)
24. Beseda o první pomoci (2.11.)
25. Minivernisáž – kavárna Alfa (11.11.)
26. Návštěva koncertu Pavla Dobeše (18.11.)
27. Výlet do Brna – vila Tugendhat (21.11.)
28. Plavání Božice (25.11.)
29. Návštěva výstavy květin – Kociánka (28.11.)
30. Beseda o první pomoci (2.12.)
31. Vánoční tvoření (9.12.)
32. Posezení v kavárně Anna – seznámení s dobrovolníky (12.12.)
33. Návštěva koncertu Evy Pilarové (16.12.)

Kvantitativní zhodnocení aktivizačních služeb pro zrakově postižené v r. 2008

Brno

typ	počet jednotlivých služeb	celkový počet zúčastněných		počet klientů	
		Brno	JMK	Brno	JMK
A	10	26	28	8	10
X	16	59	184	9	19
L	11	35	40	16	19
C	126	380	410	22	30
H	13	38	46	15	23
V	16	30	50	3	5
P	1	5	8	5	8
V	2	7	15	6	14
E	38	201	258	60	93
Σ	233	781	1039	144	221
%		75	100	65	100

A – aromaterapie

X – klub mladých (taneční, čajovna)

L – literární klub, literárně-dramatické aktivity

C – cvičení, vycházky, pohybová kultura

H – stolní hry, šachy

V – německá konverzace

P – ochutnávka první pomoci

V – akce v kuchyni

E – exkurze, přednášky, výstavy, divadla

Exkurze, přednášky, výstavy v přehledu

počet	akce	celkem klientů *)	klienti z Brna
8	Cestovatelské besedy s Ing. Maderem	36	32
2	Přednášky o bylinkách	21	18
1	Beseda s městskou policií	9	9
4	Květiny hmatem – nácvik + soutěž	18	16
1	Vyjíždka parníkem po Brněnské přehradě	21	21
3	Návštěva vily Tugendhat	30	19
2	Víkendový pobyt na Kuklíku	9	3
8	Výlety (Ostrava, Drážďany, Olomouc, Třebíč, Mor.Krumlov, Pelhřimov, turist. výlety)	56	37
2	Výstav květin	12	12
7	Další jednorázové akce	46	34
38	celkem	258	201
	%	100	78

*) v celkovém počtu klientů se objevují i klienti z jiných regionů mimo JMK

Regionální střediska

město	skupinová aktivizace			individuální aktivizace	
	počet klientů	druhy aktivit	počet setkání	počet klientů	počet úkonů
Břeclav	10	25	49	0	0
Vyškov	22	18	32	6	35
Znojensko	15	33	36	8	53
Σ	47	76	117	14	88

Finanční zajištění služby

Brno – č. registrace 51 337 74

zdroje financování:

MPSV (sociálně aktivizační služby Brno)	200 000
JMK OSV (sociálně aktivizační služby Brno).....	121 000
MMB OSV (sociálně aktivizační služby Brno)	60 000
ÚP (úhrada mzdových nákladů)	104 812
účastnické poplatky	22 560

celkem příjmy **508 372**

náklady na službu:

spotřební materiál.....	5 381
plyn.....	9 321
elektřina.....	6 510
vodné, stočné.....	3 037

spotřebované nákupy **24 249**

ostatní služby	8 616
telefony.....	10 516
poštovné.....	1 780
čistírna.....	1 334
školení.....	10 500
ekonomické a právní služby.....	19 156
podíl na nájemném.....	10 448
plavání.....	12 320
podíl na internetu.....	2 030
úklidové práce	29 226
poradenské služby	4 500

spotřebované služby **110 426**

mzdové náklady	358 892
zdravotní pojištění organizace.....	28 679
sociální pojištění organizace	93 312

osobní náklady **480 883**

celkem náklady **615 558**

Náklady ve výši **107 186 Kč** byly hrazeny z vlastní činnosti, darů a rezervy společnosti.

Břeclav – č. registrace 42 158 22

zdroje financování:

MPSV (sociálně aktivizační služby Břeclav, 6-12/08).....	80 000
JMK OSV (sociálně aktivizační služby Břeclav, 6-12/08)	30 000
SROP (1-5/2008).....	78 160
ÚP (úhrada mzdových nákladů)	71 478

celkem příjmy **259 638**

náklady na službu:

spotřební materiál a kancelářské potřeby.....	2 747
---	-------

spotřebované nákupy **2 747**

cestovné	4 473
ostatní služby	15 205
telefony.....	2 948
tisky, kopírování, laminování, vazba.....	5 700
ekonomické a právní služby.....	8 237
podíl na nájemném.....	7 409
podíl na internetu.....	2
poradenské služby	13 770

spotřebované služby **57 744**

mzdové náklady	158 961
zdravotní pojištění organizace.....	8 894
sociální pojištění organizace	41 329

osobní náklady **209 184**

celkem náklady **269 675**

Náklady ve výši **10 037 Kč** byly hrazeny z rezervy společnosti.

Vyškov – č. registrace 65 908 84**zdroje financování:**

MPSV (sociálně aktivizační služby Vyškov, 6-12/08)	80 000
JMK OSV (sociálně aktivizační služby Vyškov, 6-12/08)	30 000
SROP (1-5/2008)	72 595
ÚP (úhrada mzdových nákladů)	89 696
celkem příjmy	272 291

náklady na službu:

spotřební materiál a kancelářské potřeby	2 683
potraviny	1 673
DNHM	20 810
DHM	490
spotřebované nákupy	25 656
cestovné	457
ostatní služby	4 732
telefony	1 597
školení	860
tisky, kopírování, laminování, vazba	5 700
ekonomické a právní služby	4 419
podíl na nájemném	21 498
podíl na internetu	1 150
poradenské služby	12 270
spotřebované služby	52 683
mzdové náklady	152 425
zdravotní pojištění organizace	8 577
sociální pojištění organizace	39 631
osobní náklady	200 633
celkem náklady	278 972

Náklady ve výši **6 681 Kč** byly hrazeny z rezervy společnosti.

Znojmo – č. registrace 29 179 48**zdroje financování:**

MPSV (sociálně aktivizační služby Znojmo, 6-12/08)	70 000
JMK OSV (sociálně aktivizační služby Znojmo, 6-12/08)	30 000
SROP (1-5/2008)	57 398
celkem příjmy	157 398

náklady na službu:

spotřební materiál a kancelářské potřeby	1 588
potraviny	465
plyn	1 200
elektřina	200
vodné, stočné	200
spotřebované nákupy	3 653
cestovné	1 145
ostatní služby	6 055
telefony	1 205
tisky, kopírování, laminování, vazba	5 700
ekonomické a právní služby	6 808
podíl na nájemném	875
podíl na internetu	750
poradenské služby	13 770
spotřebované služby	36 408
mzdové náklady	95 018
zdravotní pojištění organizace	8 552
sociální pojištění organizace	24 705
osobní náklady	128 275
celkem náklady	168 336

Náklady ve výši **10 938 Kč** byly hrazeny z rezervy společnosti.

Moravský Krumlov – č. registrace 16 685 26

zdroje financování:

MPSV (sociálně aktivizační služby Moravský Krumlov, 6-12/08)	50 000
JMK OSV (sociálně aktivizační služby Znojmo, 6-12/08)	0
SROP (1-5/2008).....	71 768

celkem příjmy **121 768**

náklady na službu:

spotřební materiál a kancelářské potřeby.....	1 053
elektrina.....	2 240
vodné, stočné.....	199

spotřebované nákupy **3 492**

cestovné	804
ostatní služby	5 495
telefony.....	2 094
tisky, kopírování, laminování, vazba, fotopráce	5 303
ekonomické a právní služby.....	2 827
podíl na nájemném.....	867
podíl na internetu.....	593
poradenské služby	10 770

spotřebované služby **28 755**

mzdové náklady	70 295
zdravotní pojištění organizace.....	4 072
sociální pojištění organizace	18 276

osobní náklady **92 643**

celkem náklady **124 890**

Náklady ve výši 3 122 Kč byly hrazeny z rezervy společnosti.

Služba byla začleněna pod službu 29 179 48.

Přehledná tabulka zdrojů a jejich čerpání – aktivizační služby zrakově postiženým

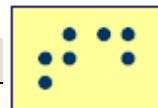
	Brno			Břeclav		Vyškov		Znojmo		Kruml.	SROP	TC	celkem
	MPSV	JMK	MMB	MPSV	JMK	MPSV	JMK	MPSV	JMK	MPSV			
spotř. mat.	0	909	0	0	0	0	0	0	0	0	5 353	4 848	11 110
potraviny	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 911	2 569	4 480
DNHM a DHM	0	0	0	0	0	21 080	0	0	0	0	0	2 200	21 300
plyn	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 200	9 321	10 521
elektrina	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 440	6 510	8 950
vodné, stočné	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	399	3 037	3 436
nákupy	0	909	0	0	0	21 080	0	0	0	0	11 303	26 505	59 797
cestovné	0	0	0	1 310	0	0	0	0	0	0	5 108	461	6 879
ostatní služby	1 640	0	0	7 406	6 300	2 991	1 515	2 713	1 650	3 911	25 602	9 921	63 638
telefony	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 789	12 874	18 663
poštovné	1 780	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 780
školení	0	0	0	0	0	860	0	0	0	0	0	10 500	11 360
ekon. služby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 600	34 847	41 447
nájemné	0	0	0	2 888	750	16 800	0	0	0	0	10 212	10 448	41 097
plavání	0	0	600	0	0	0	0	0	0	0	0	11 720	12 320
internet	0	0	0	0	0	400	0	0	0	0	2 095	2 030	4 525
úklidové práce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29 226	29 226
porad. služby	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43 080	12 000	55 080
služby	3 420	0	600	11 603	7 050	21 051	1 515	2 713	1 650	3 911	98 485	134 017	286 015
mzdy	145 615	88 956	44 000	50 665	17 000	28 050	21 100	49 842	21 000	34 140	131 036	204 187	835 591
ZP	13 105	8 006	3 960	4 560	1 530	2 526	1 899	4 486	1 890	3 073	5 028	8 711	58 774
SP	37 860	23 129	11 440	13 172	4 420	7 293	5 486	12 959	5 460	8 876	34 069	53 089	217 253
os. náklady	196 580	120 091	59 400	68 397	22 950	37 869	28 485	67 287	28 350	46 089	170 133	265 987	1 111 618
celkem	200 000	121 000	60 000	80 000	30 000	80 000	30 000	70 000	30 000	50 000	279 921	426 509	1 457 430

*) v částce za TC jsou také zahrnuty příjmy od klientů a příspěvek ÚP za zaměstnávání OZP ve výši 285 040 Kč.

Náklady na aktivizační služby tak převýšily příjmy z dotací o celkovou částku **137 964 Kč**.

5. Sociálně terapeutická dílna pro zrakově postižené

Personální zajištění

Vedoucí sociálně terapeutická pracovnice: Mgr. Miroslava Dančáková

Sociálně terapeutické pracovnice: Bc. Martina Bártová

Kde služby poskytujeme

Tyto služby jsou poskytovány **Brno a okolí**: (č. registrace 11 030 16) pro klienty s trvalým pobytem na území města a pro klienty v Brně přechodně žijící, působící.

Více informací: www.centrumpronevidome.cz/dilny; www.centrumpronevidome.cz/hapatelier

Náplň činnosti

Výtvarná dílna pro zrakově postižené **HapAteliér** je jednou z mála aktivit, při které mají nevidomí a slabozrací lidé možnost manuálně tvořit. Pod vedením zkušených terapeutek se seznamují s jednotlivými výtvarnými technikami. Manuální tvořivost zvyšuje nejen jejich zručnost, ale také posiluje jejich dovednosti, které se naučili v procesu sociální rehabilitace.

Výtvarná dílna pro zrakově postižené není jen místem pro tvořivou práci, ale je i místem k setkávání a vzájemné výměně zkušeností. Podle zájmu o tuto aktivitu je zřejmé, že výtvarné vyjádření pomáhá návštěvníkům HapAteliéru sdělit i to, co nejsou schopni říct. Terapeutky jsou ochotny a připraveny poskytnout radu, která jim může pomoci v samotném procesu tvořivosti. Od síťování, tkaní, modelování z hlíny jsme přešli i k malování. Zkoušíme techniku malby i u zcela nevidomých za pomoci reliéfů. Mezi další techniky patří výroba voňavého ručního papíru, batika - vyvazovaná, skládaná, modelování ze včelího vosku, modrotisk, výroba šperků atd. Velmi oblíbená je také výroba košíků z pedigu.

V rámci HapAteliéru pořádáme vánoční dílny, velikonoční dílny, výstavy vlastních výrobků, návštěvy hmatových výstav.

Vánoční dílny

Vánoční dílny probíhají v první polovině prosince a jejich program je velmi pestrý:

- zdobení perníčků bílkovou polevou (perníčky připraví klienti v kurzu vaření týden dopředu - kurz vaření probíhá ve cvičné kuchyňce);
- výroba svíček ze včelího vosku formou stáčení;
- vykrajování vánočních ozdob ze včelího vosku (pomocí vykrajovaček s vánočními motivy a lepením ke stuhám nebo přírodnímu lýku);
- vánoční přání a PF z ručního papíru (odlévání papírové hmoty do forem, vysoušení a lepení na přání);
- další zvyklosti Vánoc (odlévání zvonečků, plavoucí svíčky, zdobení vrkočů, síťování).

K vytvoření atmosféry po celou dobu konání jsou k dispozici ukázky vazby adventního věnce s možností vyzkoušet si je vázat; ukázky práce s kolovratem s ovčí vlnou, se kterým si návštěvníci mohou také zapříst; nebo práce s hrnčířským kruhem s možností vyzkoušet si točení na kruhu; výstavy betlémů, starodávných předmětů do kuchyně (dřevěné formy, keramické formy, mlýnek ap.); zvuková reprodukce koled a vánočních písní, povídání o adventu.

Velikonoční dílny

Velikonoční dílny probíhají obvykle v týdnu před velikonočními

- pečení a zdobení velikonočních jidášů;
- klíčení luštěnin;
- zdobení velikonočních kraslic;
- splétání pomlázky a košíčků;
- výroba závěsných ozdob z proutí a věncových základů s jarními květinami a velikonočními motivy;
- výroba ozdob z vizovického pečiva;
- modrotisk - malba na textil rezerváží na modrotisk, tiskání tiskátky.

K vytvoření atmosféry jsou k dispozici starodávné předměty či oděvy, které používaly naše prababičky, závěsné ozdoby z věnců, které vyrobily naše klientky, je připraveno povídání o předvelikonoční době postní (význam předvelikonočních a velikonočních tradic – masopust, popeleční středa, pučálková, smrtná, květná neděle apod.)

Kalendář uskutečněných akcí v roce 2008

- 5.2. - masopust – výroba masek, smažení koblihů, povídání o tradicích
- 10.3. - výroba a vynášení Morany
- 17.-18.3. - Velikonoční dílna (výtvarné aktivity, pečení tradičního pečiva)
- 21.4. - Brněnské dny pro Zemi – Barevné doteky - HapAteliér v zahradě U smrku
- 16. – 17.5. - prodej výrobků z HapAteliéru na Tmavomodrém festivalu
- 21. – 24.10. - prodej výrobků z HapAteliéru na veletrhu Medical Fair
- 15. – 16.12. - Vánoční dílna
- 17.12. – vánoční besídka pro klienty sociálně terapeutické dílny, téma: „Vánoce ve světě“

Zhodnocení průběhu sociálně terapeutické dílny v roce 2008

V roce 2008 se uskutečnilo

- 67 tvořivých dílen,
- opakovaně se dílen účastnilo 38 klientů, z toho 28 bylo z Brna,
- uskutečnilo se celkem 402 terapií (pro brněnské klienty 347), každá terapie trvala 3 hodiny
- z toho: velikonoční dílny, konané v termínu 17. - 18. 3. se zúčastnilo 15 klientů,
- z toho: vánoční dílny, konané v termínu 15.-16.12. se zúčastnilo 21 klientů

Finanční zajištění služby

číslo registrace 11 030 16

zdroje financování:

MPSV (sociálně terapeutická dílna Brno).....	122 000
JMK OSV (sociálně terapeutická dílna Brno	60 000
MMB OSV (sociálně terapeutická dílna Brno	40 000

celkem příjmy 222 000

náklady na službu:

spotřební materiál.....	1 267
DHM.....	207
spotřební mat. pro výtvarnou dílnu.....	3 113
plyn.....	9 321
elektrřina.....	6 510
vodné, stočné.....	3 008
spotřebované nákupy.....	23 426
ostatní služby	4 950
telefony.....	6 680
čistřina.....	1 334
tisky, kopírování, laminování, vazba.....	759
ekonomické a právnícké služby.....	13 388
podíl na nájemném.....	8 480
úklidové práce	29 221
poradenské služby	4 000
spotřebované služby	68 812
mzdové náklady	180 342
zdravotní pojištění organizace.....	16 231
sociální pojištění organizace	46 888
osobní náklady.....	243 461
celkem náklady	335 699

Náklady ve výši **113 699 Kč** byly hrazeny z darů a rezervy společnosti.

z naší dílny ...

Velikonoce
v TyfloCentru

Vánoce
v TyfloCentru

Přehledná tabulka zdrojů a jejich čerpání – sociálně terapeutická dílna

položka nákladů	MPSV	JMK	MMB	TC	celkem
ostatní spotřební materiál	0	0	0	441	441
potraviny	0	0	0	826	826
DHM	0	0	0	207	207
spotřební mat. pro výtvarnou dílnu	1 441	0	1 228	444	3 113
plyn	0	0	0	9 321	9 321
elektrina	0	0	0	6 510	6 510
vodné, stočné	0	0	0	3 008	3 008
spotřebované nákupy	1 441	0	1 228	20 757	23 426
ostatní služby	0	0	0	4 950	4 950
telefony	0	0	0	6 680	6 680
čistírna	0	0	0	1 334	1 334
tisky, kopírování, laminování, vazba	0	0	0	759	759
ekonomické a právní služby	0	0	0	13 388	13 388
nájemné	0	0	0	8 480	8 480
úklidové práce	0	0	0	29 221	29 221
jiné poradenské služby	0	0	0	4 000	4 000
spotřebované služby	0	0	0	68 812	68 812
mzdové náklady	89 303	44 445	28 720	17 874	180 342
zdravotní pojištění organizace	8 038	3 999	2 584	1 610	16 231
sociální pojištění organizace	23 218	11 556	7 468	4 646	46 888
osobní náklady	120 559	60 000	38 772	24 130	243 461
celkem	122 000	60 000	40 000	113 699	335 699

Náklady na aktivizační služby tak převýšily příjmy z dotací o celkovou částku **113 699 Kč.**

Přehledná tabulka zdrojů a jejich čerpání – registrované služby

soc. poradenství	BM	BV	VY	ZN	MK	celkem
	58 56 220	19 994 53	55 344 52	34 716 47	39 138 37	
MPSV	200 000	70 000	70 000	40 000	45 000	425 000
JMK	210 000	30 000	30 000	30 000	20 000	320 000
MMB	100 000					100 000
SROP (1-5/08)	0	77 735	74 261	56 264	73 617	281 877
ÚP	386 806	0	0	0	0	386 806
jiné zdroje	73 647	9 675	11 005	9 723	5 804	109 854
celkem zdroje	970 453	187 410	185 266	135 987	144 421	1 623 537
nákupy	13 259	1 320	22 082	2 703	3 391	42 755
služby	75 106	56 058	37 102	41 843	35 823	245 932
osobní náklady	882 088	130 032	126 082	91 441	105 207	1 334 850
celkem náklady	970 453	187 410	185 266	135 987	144 421	1 623 537
asistenční služby	BM	BV	VY	ZN	MK	celkem
	70 533 08	11 695 46	59 123 04	87 520 24	86 162 49	
MPSV	230 000	30 000	25 000	25 000	21 000	331 000
JMK	100 000	0	0	0	0	100 000
MMB	75 000					75 000
SROP (1-5/08)	0	77 412	73 874	55 360	71 970	278 616
platby klientů	60 547	0	0	0	0	60 547
jiné zdroje	28 191	2 194	3 323	2 632	1 594	37 934
celkem zdroje	493 738	109 606	102 197	82 992	94 564	883 097
nákupy	22 523	731	3 321	1 697	1 718	29 990
služby	50 976	31 925	27 804	30 940	24 364	166 009
osobní náklady	420 239	76 950	71 072	50 355	68 482	687 098
celkem náklady	493 738	109 606	102 197	82 992	94 564	883 097
aktivizační služby	BM	BV	VY	ZN	MK	celkem
	51 337 74	42 158 22	65 908 84	29 179 48	16 685 26	
MPSV	200 000	80 000	80 000	70 000	50 000	480 000
JMK	121 000	30 000	30 000	30 000	0	211 000
MMB	60 000					60 000
SROP (1-5/08)	0	78 160	72 595	57 398	71 768	279 921
ÚP	104 812	71 478	89 696	0	0	265 986
platby klientů	22 560	0	0	0	0	22 560
jiné zdroje	107 186	10 037	6 681	10 938	3 122	137 964
celkem zdroje	615 558	269 675	278 972	168 336	124 890	1 457 431
nákupy	24 249	2 747	25 656	3 653	3 492	59 797
služby	110 426	57 744	52 683	36 408	28 755	286 016
osobní náklady	480 883	209 184	200 633	128 275	92 643	1 111 618
celkem náklady	615 558	269 675	278 972	168 336	124 890	1 457 431
soc. rehabilitace terapeutická dílna	SR	TD				celkem
	22 083 96	11 030 16				
MPSV	700 000	122 000				2 058 000
JMK	240 000	60 000				931 000
MMB	170 000	40 000				445 000
SROP (1-5/08)	0	0				840 414
ÚP	271 262	0				924 054
Účastnické poplatky	201 700	0				284 807
jiné zdroje	118 134	113 699				517 585
celkem zdroje	1 701 096	335 699				6 000 860
nákupy	32 721	23 426				188 689
služby	110 475	68 812				877 244
osobní náklady	1 557 900	243 461				4 934 927
celkem náklady	1 701 096	335 699				6 000 860

Registrované služby sociální rehabilitace a terapeutická dílna jsou realizovány v Brně. Projekt SROP obsahoval další náklady ve výši 476.454 Kč, jednalo se o náklady na závěrečné školení (251.560 Kč) a na řízení projektu (224.894 Kč.).

Místo závěru pár fotek

prohlížíme rukama
(letní tábor 2008)

nic není nemožné, jen chtít
(letní tábor 2008)

bez „braila“ to nejde ani na táboře
(letní tábor 2008)

„tak toto je kolo pro nás“

tanec zlepšuje prostorovou orientaci

aktivně žít lze i bez zraku = najít pomocnou ruku (středisko ve Znojmě)

v relaxačním bazénu

na besedě
pozorně posloucháme
a prohlížíme rukama

na výletě

hry přizpůsobené
vnímání nevidomých

... mnohdy to na nás není vidět, že nevidíme svět ve všech barvách života ...